

د صنعت او سوداګرۍ وزارت د څلورو وروستيو کلونو لاسته راوړنې

(۱۳۹۷-۱۳۹۴)

په افغانستان کې د پراختيا او پايښت اساسي ستنې چې صنعت، سوداګري او ترانزيت شمېرل کيږي له ستونزو سره مخ دي. له نيکه مرغه، په وروستيو څلورو کلونو کې افغانستان يو ځل بيا د ورينم سرک د تيريدو په ځای/يو کمر بند او يوه لاره کيږي.

دغه هيواد د يوه سالم مديريت له وجهي د صنعت او سوداګرۍ په برخه کې د خپل اصلي ځای د تر لاسه کولو په حال کې دی.

د تاريخي ستونزو با وجود افغانستان د نويو بندرونو په پرانستې سره په سيمه کې د صنعت او سوداګرۍ په برخه کې سيمه ايز وياړ تر لاسه کوي. د چابهار بندر پرانسته، لاجورد لاره، ټاپي او کاسا. يک هزار په سيمه کې د سوداګرۍ او ترانزيت په برخه کې لويې سيمه يزې پروژې شميرل کيږي.

دغه هيواد په وروستيو څلور کلونو کې د صنايعو په برخه کې مهمې لاسته راوړنې درلودې، د اوسپنې د توليد صنعت، څښونکي توکي، مينځونکي توکي، غذايي توکي، د درملو توليد او...، افغانستان د ځان بسپارنې حد ته نږدې کړيده. د افغانستان دولت، په خاص ډول د صنعت او سوداګرۍ وزارت په لويه سطحه د پلان جوړونې، همغږۍ، صنعت، سوداګرۍ او ترانزيت په چارو کې د اسانتيا او انسجام مسوليت په غاړه لري.

ياد وزارت په صنعت، سوداګرۍ او ترانزيت پورې تړلی ستراتيژيک پلان، طرحي او قوانين، لايحي او ګړنلارې وروستۍ کړې دي.

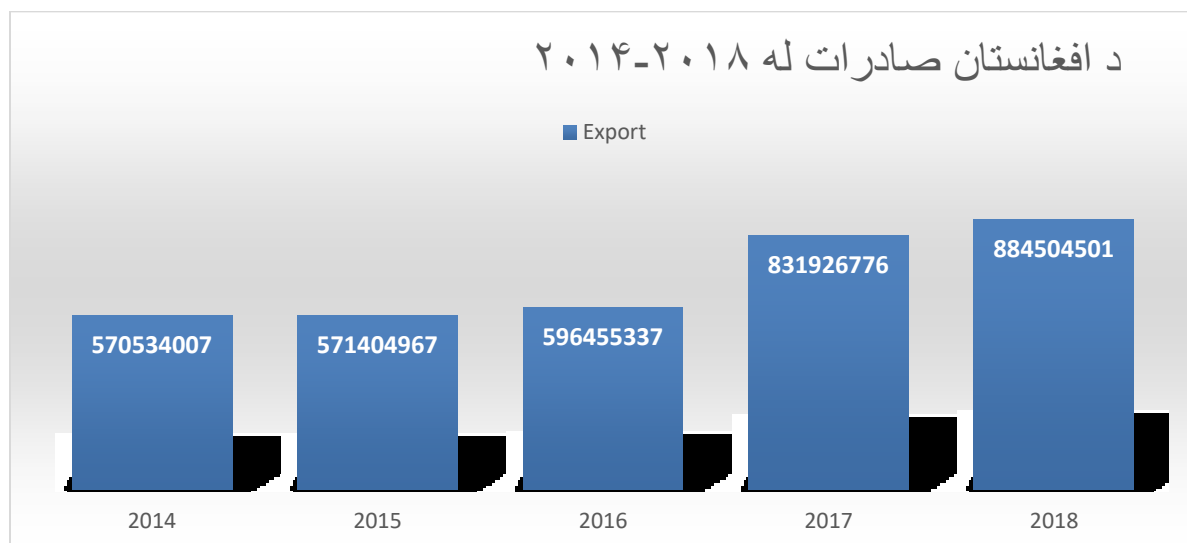
۱- د خصوصي سکتور د پياوړتيا او ملاتړ په برخه کې، په وروستيو څلورو کلونو کې د پام وړ پرمختګونه شوي دي چې عبارت دي له:

- (a) په پلچرخي صنعتي پارک کې د ۲۶۱ فعاله فابريکو ايجاد.
 - (b) په بگرامي صنعتي پارک کې د ۳۴ فعاله فابريکو ايجاد.
 - (c) په هرات صنعتي پارک کې د ۳۷۰ فعاله فابريکو ايجاد.
 - (d) په ننګرهار صنعتي پارک کې د ۴۳ فعاله فابريکو ايجاد.
 - (e) په کندهار صنعتي پارک کې د ۱۵۵ فعاله فابريکو ايجاد.
 - (f) په بلخ صنعتي پارک کې ۷۳ فابريکې فعالې دي چې په ټوله کې له ۹۵۰ زياتې کارخانې په مختلفو برخو کې فعاليت کوي او د هيواد د زرګونو وګړو لپاره يوه عايداتي سرچينه ده.
- د بيلګې په ډول ويلی شو چې خان او ميهن ستيل په ۴۰۰ ميليون ډالره د اوسپنې او فولادو په برخه کې ۶۰ فيصده داخلي ضرورتونه حل کړي دي.

۲- پر دغه سربيره ياد وزارت د مرکز او ولاياتو په مختلفو برخو کې صنعتي پارکونو د بشپړيدو په حال کې دی، چې له جملې يې د:

- (a) د لاجوردو لویه لار.
 (b) د چابهار بندر
 (c) د آقینې بندر او ریل پټلۍ
 (d) د تورغندی بندر او ریل پټلۍ
 (e) د افغانستان-چین ریل پټلۍ
 (f) د افغانستان – ایران له ریل پټلۍ نمونه اخستلای شو.

۳- همدا شان د هوايي دهلیزونو د پرانستې له لارې اوسمهال افغانستان کولی شي هندوستان، ترکیه ، چین، امارات، او ځینې نورو اسیایي او اروپایي هیوادونو او نړیوالو بازارونو ته خپل با ارزښته توکي ولېږدوي. د صنعت او سوداګرۍ وزارت د هڅو او کوشښونو په پایله کې په وارداتو کې د پام وړ کمښود راغلي او د ځان بسیاینې لپاره هڅې روانې دي. په تیرو څلور کلونو کې د هیواد صادراتو د پام وړ پرمختګ کړی. له ۲۰۱۴ څخه تر ۲۰۱۸ کال پورې دغه شمیرې له ۵۰۰ میلیونو څخه کم ۹۰۰ میلیونو ډالرو ته زیاتوالی کړی.

۴- په تیرو څلور کلونو کې د خصوصي سکتور د ودې او ملاتړ لپاره د صنعت او سوداګرۍ وزارت د جواز بیه له ۳۵ زره افغانیو څخه ۱۰۰ افغانیو ته راټیټه کړېده. یاد وزارت د یو بینظیره تصمیم په نتیجه کې وکولی شول چې د ټولو انتفاعي فعالیتونو جوازونه تر یو واحد چتر (لاندې تنظیم کړي). همدا رنگه یاد وزارت د خپلو شایسته خدماتو په وړاندې کولو سره د جواز ورکونکي پروسه له ۲۳ مرحلو ۹ مرحلو ته او د اجواز اخستل یې له ۵ ورځو یوې ورځې ته راټیټ کړيدي. اوس مهال جواز اخستونکي پرته لدې چې نورو ادارو ته مراجعه وکړي ټوله پروسه په یوه ځای کې د یوې ورځې په ترڅ کې ترسره کولای شي. له نیکه مرغه په وروستیو کلونو کې له ۲۳۰۰۰ څخه زیاتو شرکتونو له دغه لارې ۱۰ خپل جوازونه اخستي دي. له ټولو څخه جالبه دا چې یوازې په ۱۳۹۷ کال د جواز ورکونې شمیره ۱۱۵۰۰ ته رسېږي چې د تیر کلونو په پرتله ۲۰۰ فیصده زیات والی ښيي.

۵- صنعت او سوداگری وزارت د نندارتونونو په برخه کې هم د پام وړ لاسته راوړنې لرلې چې د هغه له جملې څخه د دایمي نندارتونونو د جوړونې طرحه، د ملي صنعت د نندارتون جشن، د ورځنیو بازارونو جوړونه او د داخلي او خارجي نندارتونونو نومونه اخستلی شو.

1396				
شمیره	دبرنامو تعداد	شریک شرکتونه	د نندارتون په جریان کې خرڅلاو	د بالقوه قراردادونو مجموعي قیمت
1	یو داخلي نندارتون	110 شرکتونه	221,145,000 افغانی	1.36میلیارد افغانی
2	پنځه بهرني نندارتونونه	120 شرکتونه		

1397				
شماره	د برنامو تعداد	شریک شرکتونه	د نندارتون په جریان کې خرڅلاو	د بالقوه قراردادونو مجموعي ارزښت
1	3 درې داخلي نندارتونونه	200 شرکت	289,953,671 افغانی	1,183,279,126 افغانی
2	10 خارجي نندارتونونه	263 شرکت		